

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit GÜL** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.18.11.2021

Remziye TOSUN
Diyarbakır Milletvekili

15 Kasım 2021 tarihinde İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır şubesi Diyarbakır ve Elazığ Cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerine dair rapor yayınlamıştır. Elazığ Kadın Cezaevi'nden İHD'ye yapılan başvuru ve görüşmelerdeki beyanlara göre;

- 1) 20 Ağustos 2021 tarihinde Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan Z.D. özetle şu beyanlarda bulunmuştur; “Z.D. , *Elâziğ kadın kapalı c.evinden yazdığı mektupta; “Haziran 2020 tarihinde yakalandım. Yakalandığım süreçte bir araziye götürülerek işkence edildim. İnfaz etme tehdidinde bulundular. Bunu yapan kişiler kendilerini gözaltı mülakat Timi olarak tanımlıyordu. Sorgu süresince baskı, tehdit, hakaretlere maruz kaldım. Daha sonra tutuklanıp Elâziğ kadın kapalı c.evine getirildim. Burada tarafsızlar koğuşunda tutuldum. Bir süre avukat görüşü gerekçesiyle görüşmelere çıktığımda bahsettiğim timden ve kim olduklarını bilmediğim kişiler tarafında yine tehdit edildim. Revirde ve hastaneye gittiğim de ise doktorlar tarafından hakaretlere maruz kaldım. Daha sonra tarafsızlarda kalmak istemediğimi idareye ilettim. Beni tekli hücreye koydular. Sonra başka bir taleple taraflı koğuşuna geçmek istedim. Bu talebimden sonrada cezaevi idaresi hakkımda disiplin soruşturmaları açarak süreci uzattılar. Ben daha fazla tekli koğuşta kalmak istemiyorum. Derneğinizden yaşadığım bu süreç ile ilgili destek talep ediyorum.”*
- 2) Bu hapishanede bulunan mahpuslar; dört mahpusun mahrem alanı gören kamerayı kırdıkları gerekçesiyle disiplin cezaları aldığını ve infazlarının da uzatıldığını (yakıldığını) aktarmışlardır.
- 3) Mahpuslar, sağlık sorunu bulunan mahpusların pandemi nedeniyle hastane dönüşü 15 gün süren karantina nedeniyle hastaneye gitmekten çekindiklerini belirtmişlerdir. Mahpuslar, hastane sevkleri sırasında ve muayene sırasında kelepçeli tedavinin

dayatıldığını; bunun kabul edilmemesi durumunda tedavilerinin gerçekleştirilmediğini söylemişlerdir.

- 4) Mahpuslar, son zamanlarda haftada en az iki defa olmak üzere koğuş aramalarının yapıldığını belirtmişlerdir.
- 5) Mahpuslar, Bavul ve Ot dergisi gibi dergilerin bayide bulunmadığı gerekçesi ile kendilerine verilmediğini ve kitap sınırlamasının devam ettiğini aktarmışlardır.
- 6) Mahpuslar, kantinde satılan ürünlerin fiyatlarının çok pahalı olduğunu; hijyen malzemeleri, el sabunu bulaşık deterjanı ve kadın pedinin kendilerine verilmediğini belirtmişlerdir.
- 7) Mahpuslar, yemeklerin besin değerinin düşük olduğunu ve yemeklerin yenilmeyecek durumda olduğunu söylemişlerdir. Mahpuslar, soğuk gelen yemeklerin ısıtılmasına izin verilmediğini belirtmişlerdir.
- 8) Mahpuslar, renkli kalem, kâğıtların ve zarfların kantinde bulunmadığı gerekçesiyle kendilerine verilmediğini ifade etmişlerdir.
- 9) Mahpuslar, Diyarbakır'a sevk taleplerinin; yer olmadığı gerekçesiyle reddedildiğini belirtmişlerdir.
- 10) Mahpuslar, spor dışında etkinliklere izin verilmediğini aktarmışlardır.
- 11) Mahpuslar, görüşlerin halen 45 dakika sürdüğünü; 1.5 saat görüş hakkının uygulanmadığını söylemişlerdir.
- 12) Mahpuslar, resmi kurumlara yazılan dilekçelere cevap verilmediğini belirtmişlerdir.
- 13) Mahpuslar, yurt içi ve yurt dışı mektup ve fax ücretlerine %200 den fazla zam geldiğini; bir mektubun 30 kuruş ücret alınarak gönderildiğini söylemişlerdir.

Bu bağlamda;

- 1- Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Z.D.'nin yakalandığı süreçte işkenceye uğradığı, gözaltı mülakat timi tarafından baskı, hakaret ve infaz etme tehdidine maruz kaldığı, cezaevi doktoru tarafından hakarete uğradığı ve cezaevinde tekli hücrede tutulduğu beyanlarına ilişkin Bakanlığınız hangi adımları atmıştır? Kendisine infaz etme tehdidinde bulunan gözaltı mülakat timi kamu görevlileri midir? Bu şahıslar hakkında işlem başlatılmış veya başlatılacak mıdır?
- 2- Elazığ Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Z.D., halen tekli hücrede mi tutulmaktadır? Z.D., tekli hücrede tutulmakta ise bunun gerekçesi nedir?
- 3- Mahpus Z.D.'ye yönelik insanlık onuruna yakışmayan uygulamalara karşı Elazığ Kadın Cezaevi memurları hakkında işlem başlatılacak mıdır?

- 4- Elazığ Kadın Kapalı Cezaevinde mahrem alanı gören kameraların olmasının yasal gerekçesi nedir? Mahrem alanı gören kameraları kırdıkları gerekçesiyle dört kadın mahpusa disiplin cezası verilmesi ve infazlarının ertelenmesi beyanları doğru mudur?
- 5- Cezaevi idaresi tarafından spor dışında etkinliklere izin verilmediği, görüşlerin halen 45 dakika sürdüğünü; 1.5 saat görüş hakkının uygulanmadığını, Bavul ve Ot dergisi gibi dergilerin bayide bulunmadığı gerekçesiyle verilmemesi, kitap sınırlamasının devam etmesi, kantindeki ürünlerin pahalı olması; hijyen malzemeleri, el sabunu bulaşık deterjanı kadın pedinin mahpuslara verilmemesi, yemeklerin yenilmeyecek durumda olduğunu, soğuk gelen yemeklerin ise ısıtılmasına izin verilmemesi beyanları doğru mudur?
- 6- Tüm ülke genelinde normalleşme yaşanırken pandemi koşulları gerekçe gösterilerek cezaevlerinin bu normalleşmeden faydalanamaması, her hastane dönüşünde mahpusların 15 gün karantinada kalması buna karşılık infaz memurlarının kısıtlanmaması, haftada iki kez koğuş araması yapılması, mahpusların açık görüş hakkının engellenmesi ve mahpus haklarını gasp eden bu uygulamalara maruz kalmasının yasal gerekçesi nedir?
- 7- Elazığ Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan mahpusların hastane sevkleri sırasında ve muayene sırasında kelepçeli bir şekilde tedaviye zorlandıkları beyanı doğru mudur? Bu dayatmanın yasal gerekçesi nedir? Mahpuslar kelepçeli tedaviyi kabul etmediklerinde tedavilerinin gerçekleştirilmemesi ve mahpusların sağlık hakkına erişimini engelleyen kamu görevlileri hakkında Bakanlığınız soruşturma başlatacak mıdır?
- 8- Mahpusların Diyarbakır cezaevlerine sevk taleplerinin reddedilmesinin yasal gerekçesi nedir?
- 9- Mahpusların resmi kurumlara yazılan dilekçelere neden cevap verilmemektedir? Cezaevi idaresinin ayrımcı tutumuna yönelik Bakanlığınız girişimde bulunacak mıdır?
- 10- Elazığ Kadın Kapalı Cezaevinde yurt içi ve yurt dışı mektup ve fax ücretlerine %200 den fazla zam geldiğini iddiası doğru mudur?